

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ และขนาด โรงเรียน โดยรวมและเป็นรายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2

2. สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 แตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2,880 คน จาก 181 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 181 คน และครู จำนวน 2,699 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 52 คน ขนาดกลาง จำนวน 99 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 30 คน ครู โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 641 คน ขนาดกลาง จำนวน 1,241 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 817 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) ดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้ตารางเจอร์จิมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 362 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 23 คน และ ครู 339 คน

1.2.2 จำแนกกลุ่มตัวอย่างทั้งผู้บริหารและครู ตามขนาดโรงเรียน และสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ 1 ได้กลุ่มผู้บริหารทั้งหมด จำนวน 23 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สุ่มได้ 7 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง สุ่มได้ 12 คน และผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ สุ่มได้ 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 1 จำนวน 56 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.92 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Rating Scale Type)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่อง คอมพิวเตอร์ ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยการหา ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์ค่า t จำแนกตามสถานภาพ และวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (F-test One-way ANOVA) 9k,ขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe')
3. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 3 โดยการสรุปประเด็นความสำคัญใน แต่ละด้าน แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ($\bar{X} = 3.88$) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$) การผดุงระบบประกัน คุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.85$)

เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหาร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X}=4.04$) การผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.03$) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.99$)

ครู มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ การประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.78$) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.73$) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=3.70$)

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ การประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.10$) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ($\bar{X}=4.08$) และการผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.04$)

โรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X}=3.85$) การประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.84$) และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ($\bar{X}=3.83$)

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกคือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.10$) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.03$) และ การผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=3.54$)

2. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นในด้านการประเมินคุณภาพทางการศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นในด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สรุปในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ควรมีการส่งเสริมการจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลที่ชัดเจนและสมบูรณ์ ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา และควรมีการแต่งตั้งบุคลากรผู้รับผิดชอบการจัดทำข้อมูลที่ชัดเจน

ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ควรมีการแต่งตั้งและมอบหมายงานแก่บุคลากรที่ชัดเจน ควรมีส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา และควรมีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของคณะกรรมการ

ด้านการจัดทำแผนพัฒนามาตรฐานการศึกษา ควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมจุดเน้นเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา และควรมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนในทุกชั้นตอน

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ควรมีการเสริมสร้างภาวะผู้นำของผู้บริหาร และควรมีการนิเทศกำกับ ติดตามจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมการประเมินตนเองของสถานศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินตนเองอย่างเป็นระบบ และควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพจากหน่วยงานต้นสังกัด

การประเมินคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรมีการจัดทำเอกสารการตรวจสอบการประเมินมาตรฐาน ทั้ง 14 มาตรฐานอย่างถูกต้องและครบถ้วน และควรมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ควรมีการแต่งตั้งมอบหมายบุคลากรที่ชัดเจนควรมีการเข้าร่วมรับฟังข้อมูลเกี่ยวกับการรายงานการประเมินตนเองของบุคลากรทุกฝ่ายและควรมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินภายนอก

การผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีการวางแผนการดำเนินงานด้านการผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษาก่อนการลงมือปฏิบัติงาน ควรมีการปรับปรุงพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน และควรมีการส่งเสริมการใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

6. อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาทุก ๆ ด้าน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกแห่ง ได้รับทราบแนวนโยบาย แนวทางในการปฏิบัติงาน ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา มีการวางแผนการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่แล้ว ทั้งในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการผุดงระบบประกันคุณภาพการศึกษา แต่ในสถานภาพการบริหารจัดการในสถานศึกษา การดำเนินงานความพร้อมในเรื่องของการเรื่องบุคลากร งบประมาณสนับสนุน ความพร้อมในเรื่องของอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมทางด้านพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ การเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมของแต่ละสถานศึกษา และลักษณะการบริหารจัดการของผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาแห่งนั้น ความแตกต่างของขนาดโรงเรียน ซึ่งมีปัจจัยเรื่องของความพร้อมทั้งทางด้านงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ สภาพที่ตั้ง และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีที่ต่างกันซึ่งเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญที่อาจมีผลต่อสภาพการดำเนินงานในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จึงทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ คำปุ่น บุญเชิด (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์พบว่า เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน คือ ด้านเตรียมการก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพ

ภายใน โรงเรียนขนาดเดียวกันมีความพร้อมไม่แตกต่างกัน ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายใน มีสภาพแตกต่างกัน 7 หัวข้อ คือ การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ การจัดหางบประมาณเพิ่มเติม โรงเรียนขนาดใหญ่ดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง การจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหา/จัดทำเครื่องมือรวบรวมข้อมูล โรงเรียนขนาดใหญ่ดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก การดำเนินการให้มาซึ่งเครื่องมือรวบรวมข้อมูล โรงเรียนขนาดใหญ่ดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ช่วงเวลาในการจัดเก็บข้อมูล โรงเรียนขนาดกลางดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ การกำหนดวิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียนขนาดเล็กดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และด้านการจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี พบว่า มีสภาพแตกต่างกันใน 2 เรื่อง คือ การนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ที่โรงเรียนขนาดกลางดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ รวมทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านเตรียมการก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการดำเนินการ มีความแตกต่างกันในด้านการเตรียมการก่อนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในมากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน พบว่ามีปัญหาแตกต่างกัน 5 เรื่อง คือ การจัดทำธรรมนูญโรงเรียน การขาดแคลนงบประมาณ และขาดผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผน โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง การเก็บรวบรวมข้อมูล โรงเรียนขนาดกลางมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก การวิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ การแปลความหมายข้อมูล โรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงผลงาน โรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาที่สุด รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง ตามลำดับ และยังคงคล้องกับการศึกษาของ วินัย เดชมงคลวัฒนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจและสภาพปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอนนนทบุรี มีความรู้ความเข้าใจใน

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการทดสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ส่วนอีก 2 ด้าน มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการผ่องระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

3. เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ เพราะว่า สภาพของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความพร้อมในด้านบุคลากรที่มีอยู่ในสภาพที่จำกัด เพราะโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง จะมีความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี งบประมาณที่ได้รับจัดสรรที่ต่างกันตามขนาดของโรงเรียน สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และสภาพพื้นฐานของชุมชนและสังคมของสถานศึกษา วัสดุอุปกรณ์ และทีมงานรับผิดชอบการประกันคุณภาพ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาต่างกัน โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย เดชมงคลวัฒนา (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและสภาพปัญหาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองนทบุรี มีความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยรายด้านเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการทดสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ส่วนอีก 2 ด้าน มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและด้านการผ่องระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และผลการเปรียบเทียบพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดกลาง

มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามากกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 โรงเรียนควรกำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน1เป็นของตนเอง โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่ เสนอแนะให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของตัวเองและสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้พร้อมรับการประเมินภายนอกในโอกาสต่อไป

7.1.2 โรงเรียนควรตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีการประเมินตนเอง โดยคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยรวบรวม ผลการประเมินภายในมาวิเคราะห์แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลประเมินไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

7.1.3 โรงเรียนควรมีการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมให้บุคลากร ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มีการจัดบรรยากาศจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ทุกคนเกิดจิตสำนึกและความรู้สึกที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ เป็นภารกิจประจำวัน มีการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ผู้ปฏิบัติมีความผูกพันยอมรับการประกันคุณภาพการศึกษาและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามนโยบายอย่างถาวร ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลต่อเนื่องในการปฏิบัติต่อไป

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ควรศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามสภาพที่เป็นจริงของโรงเรียนและความคาดหวังของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2545) เพื่อเปรียบเทียบสภาพความเป็นจริงกับความคาดหวังในการจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

7.2.2 ควรทำการวิจัยลักษณะเดียวกันนี้กับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นหรือทั่วประเทศ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป